

har Lov til at tage hver Mand i Bornholms Væbning, Menige, Underofficerer og Officerer, med ud paa Danmarks Valplads; den Lustning vilde vi have godt af. Forøvrigt er jeg overbevist om, at den høitærede Minister vil tabe i Stridskræfter ved at nedlægge Bornholms Væbning. De Herrer skulde blot se, hvilken Bataillon vi have derovre! — Ja, de Herrer ville se, at jeg tager meget Hensyn til det ærede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgkreds (Zahle). Jeg er vel ikke ganske Værling af ham, men vi have dog saa mange nordiske Berøringspunkter, at vi ogsaa dele Kampmaaden. — Men jeg vil tillige tillade mig at spørge, om det er ganske rigtigt, at Bornholm er ganske blottet for Militær. Der kan ved Krigsuddrud blive sendt blot en Sølge fra et Dampskib og brandstatte Bornholm, ikke at tale om, at den kan tage alle de offentlige Kasser, der findes derovre. Der er jo ogsaa et meget befærdet Sted derovre, hvor der opholder sig mange Søfolk og hvor det til Oprettelse af Ordnenen kunde være fornaalstjenligt at have en lille Militærafdeling ved Gaanden. Jeg vil som sagt ikke holde paa Væbningen, men kun forudsige dette, at Ministeren taber i Krigsstyrke — det er mit fulde Møor — ved at nedlægge Væbningen, og at den Forening, han efterstræber, mere er tilstede i Tanken, thi Mandslaget vil neppe kunne komme herover. Dernæst finder jeg, at det er meget farligt, at Bornholm bliver saa forladt af Militær, at en lille Klat kan tage hele vor Vælfærd derovre. Jeg vil naturligvis ikke lægge den høitærede Minister nogen Vindring i Veien, men Ingen kan undre paa, at vi Bornholmere gjerne ville med. Jeg siger ikke dette, fordi jeg tror, at Bornholm har saa stor Betydning, men tager man Bornholm, saa have vi hverken noget Medlem for Bornholms 1ste Valgkreds eller for Bornholms 2den Valgkreds.

B. Solnu: Skal den Sætning være rigtig, som den ærede sidste Taler fremsførte, nemlig, at kun den, der har været Soldat, i og for sig kan kaldes en virkelig Mand, maa man glæde sig ved at have været Soldat, og jeg haaber saa meget mere at skulle blive betragtet som en virkelig Mand af det ærede Medlem, som jeg har faaet min militære Uddannelse ved den samme Vaabenart, hvorved det ærede Medlem har staaet. Hvad angaar den „nye Tanke“, som det ærede Medlem talte om, skal jeg gjøre opmærksom paa, at den ikke er saa ganske ny, idet der fandtes en noget lignende Tanke i det oprindelige Hærløvsforslag af 1867; 22de Januar.

da kaldte man det Slinkehedssystemet. Smidlertid skal jeg ikke gaa nærmere ind derpaa, da det ærede Medlem kun fremsatte det som en Tanke, men jeg skal nu gaa over til selve det foreliggende Forslag. — Det vil være i flere ærede Medlemmers Erindring, som havde Sæde her i Thinget i 1867, at jeg var blandt dem, som stemte imod Hærløven, men jeg skal strax sige, at jeg ikke gjorde det, fordi jeg var uenig i Principet i Hærløven, men fordi jeg var bange for, at Udgifterne til dens Gjennemførelse vilde blive temmelig store. Jeg er end mere bleven bestræket i, at jeg maaske ikke havde saa ganske Uret deri, idet denne min Opfattelse, saa vidt jeg kan se, har vundet mere og mere Indgang i selve Befolkningen. Det ærede Medlem, der sidst havde Ordet, gif ud fra, at han, som han sagde, vilde have de militære Hensyn stillede som Nummer Et, de finantzielle som Nummer To og de sociale som Nummer Tre, og med den Betragtning for Die kan jeg fuldkommen godt forstaa, at han ikke tænker videre over de finantzielle Hensyn. Det forekommer mig imidlertid, at denne Sætning ikke fuldstændig holder Stik, thi, hvis man gaar ud fra den daglige Erfaring, maa man sige, at der er mange Ting, som man i Virkeligheden gjerne kunde kalde for nødvendige, men som man dog maa undvære paa Grund af finantzielle Hensyn. Jeg begyndte med at sige, at jeg var enig i Principet i Hærløven af 1867, og Spørgsmaalet bliver da, om det her foreliggende Lovforslag indeholder det samme Princip; dertil vil jeg svare: Ja, men kun tilbøielig. Man maa erindre, at Hærløven af 1867 gaar ud paa en Mellemting af en Militær og en staaende Hær; men ser man paa det foreliggende Lovforslag, maa man efter min Mening erkjende, at det mere gaar i Retning af, hvad jeg ikke havde tænkt mig, nemlig i Retning af en staaende Hær, i Stedet for i Retning af, hvad jeg vil kalde en Folkevæbning. Jeg kan godt forstaa, at de Herrer militære Medlemmer have udtalt sig, som de have — jeg vilde finde det unaturligt, om de ikke havde gjort det —, thi ellers kunde man med en vis Ret sige, at de ikke omfattede den Stilling i Samfundet, som de indtage, med den Kjerlighed, man er berettiget til at vente af dem; men naar det kun var finantzielle Hensyn, der i sin Tid bevægede mig til at stemme imod Hærløven, vil man paa den anden Side indbrømme mig, at de Indvendinger, man fremsætter fra et finantzielt Standpunkt, blive end mere begrundede lige overfor det foreliggende Lovforslag, da det forudsætter endnu større Udgifter end den gjældende Hærløve, og det